

БИЛИМ БЕРҮҮ ЖАНА ИЛИМ МИНИСТРИЛГИ

МАМАДАЛЫ БАРПИЕВ АТЫНДАГЫ №19 ЖЫЛГЫН
ЖАЛПЫ ОРТО БИЛИМ БЕРҮҮЧҮ МЕКТЕБИ

Тарых сабагы

**"ТАРЫХ"
иЙРИМИНИН
ИШ ПЛАНЫ**

“ТАРЫХ - бизге
өткөн жашаодон
жарык берген
шам чырак.”

Боронбай уулу Жылдызбек

ЖЫЛГЫН айылы

«БЕКИТЕМЕНИ»

Мектеп директору / Өмүрбеков М.

Директордун окуутарбия
иштери боюнча орун басары! / Бердалиева Ә.

Ийримдин жетекчиси: Ж.Барниев, Болонбек у. №

Мектеби: М. Барниев атвндагы №19 Жылгын жалпы орто билим берүүчү мектеби

Ийримдин расписаниееси

№	Айлары	Дүйшембү	Шайшемби	Шаршемби	Бейшикиби	Жума
1	Сентябрь					
2	Октябрь					
3	Ноябрь					
4	Декабрь					
5	Январь					
6	Февраль					
7	Март					
8	Апрель					
9	Май					

Тарых Эмнени үйрөтөт?

«Тарых – бизге өткөн жашоодон жарык берген шам чырак.» В.О.Ключевский.

«Тарых» сөзү грек тилинен алганда «өткөндөр жөнүндө баян» деген маанини туундурат. Сипер кандайдыр-бир окуянын тарыхка киргенин айтканда, ал коомдун саясий, социалдык же маданий жашоосундагы маанилүү, олуттуу окуя болгонун эске аласыңар. Тарыхый илимди саясий же аскердик тарых, илимдин жана техниканын тарыхы, искусствоонун тарыхы сыйктуу коомдун турмушунун ар тарабы жөнүндөгү ишимдердин бүтүндөй топтому катары кароого болот... Мында көңүлдүн борборунда дайыма АДАМ турат.

Тарых илиминин өтө жеоптуу милдети бар – учурду түшүнүү жана келечекти калыптандыруу учун адамдардын өткөн мүүндарынын тажрыйбасын колдонуу максатында өткөндү изилдөө. Биздин «Тарых» деп аталган сабакты окуткан бетибизден сипер келечегицердин пайдубалын туптошуңор учун таанып-билиүчүлүк саякатты сунуштайбыз.

Мезгил тасмасы

тарых кружогунун максаты:

- Кружок мүчөлөрүн тактоо;
- Ред. коллегия мүчөлөрүн шайлоо;
- Окуучулардын тарых сабагына болгон кызыгууларын арттыруу;
- Окуучуларды тарых сабагына түзүлгөн тесттер менен иштөөсүнө кызыгуусун арттыруу;
- Окуучулардын кызыккан суроолору менен иштөө, алган билимдерин турмушта пайдалана билүүгө үйрөтүү;
- Кружокту өз убагында өтүү жана чогулушун өтүп талкуулап туруу;
- Тарыхый эстеликтөргө, жерлерге саякатка чыгуу;
- Ак сакалдуу карыялар менен маектешүү;

тарых кружогунун милдеттери:

- Ар бир өтүлө турган кружокко жогорку деңгэелде даярданып өтүү;
- Окуучулар арасында ар кандай оюндарды уюштуруу;
- Окуучулардын кружокко толук катышуусун көзөмөлдөө;
- Окуучуларды өз алдынча иштөөгө, көп изденүүгө үйрөтүү;
- Окуучуларды өз ара аңгемелешүүгө, бири-бирине суроо берүүгө көнүктүрүү;
- Окуучулардын ой жүгүртүүлөрүн жана кругозорлорун кеңейтүү;
- Мектепке тарых музейин ачууга аракет кылуу;

Кыргызстандын тарыхы жана Дүйнө тарыхы сабактары боюнча түзүлгөн жылдык иш пландын максаты:

Окуучулардын тарыхый материалдардын нөгизинде тарыхка, коомго болгон илимий көз карашын калыптандыруу, улуттук жана дүйнөлүк маданий каада–салттарга жуурулуштуруу, маданияттын тилинө ээ болуусун, окуучулардын инсандык сапаттарын өткөндү билүүнүн нөгизинде дүйнөлүк маданияттын маанилүү жетишкендиктерин өздөштүрүүсүнө, өзүн тарыхый өнүгүүсүнүн субъектиси катары аңдоосуна мүмкүнчүлүк түзүү.

Окуучуларды–социалдык эстутумдун нөгизинде окуучулардын тарыхый ой жүгүртүүсүн өнүктүрүү, азыркы көп улуттуу, көп маданияттуу коомдо өзүн идентификациялоого, өз алдынча чечим кабыл алууга, өнүгүүгө жөндөмдүү компетенттүү инсанды калыптандыруу.

Кыргызстандын тарыхы жана Дүйнө тарыхы сабактары боюнча түзүлгөн жылдык иш пландын милдети:

Когнитифтик(таанып билүү)чөйрөсүндө:

–Кыргызстан аймактары жана чек аралары тууралуу элестөөлөрдү камтыган, тарыхый–географиялык образды калыптандыруу;

–окуучуларда тарыхый окуялардын көп түрдүүлүгү жана алардын азыркы дүйнөгө таасири тууралуу элестөөлөрүн камсыз кылуу;

–илимий маалыматтарды табуу, тарыхый материалдар менен иштөө, фактыларды, версияларды, баалоолорду, өнүгүүнүн альтернативаларын жана тарыхый маалыматтардын булактарынын өзүн салыштыруу, өткөндү балоодо өз аргументтерин тизмектөө ыктарын калыптандыруу.

Жүрүм–турумдук чөйрөдө:

–окуучуларды мекенчилдикке, өз Ата Мекенин урматтоо, өз өлкөсү үчүн сыймыктануу сөзимин, жарандык жана улуттар аралык толеранттуулукка тарбиялоого багытталган, баалуулук көз караштарын калыптандыруу;

–жалпы улуттук идөнтүүлүктүү, Мөкөнибиздин жалпы тарыхый тағдырынын жалпылыгы тууралуу көз караштарды калыптандыруу.

Аффективдик (эмоционалдык–баалуулук)чөйрөдө:

–жаш муундарда жарандык,этноулуттук,социалдык,маданий чөйрөдө өзүн идентештируү үчүн багыттарын калыптандыруу;

–окуучуларда Кыргызстандын жана дүйнөлүк коосчуулуктун тарыхый–маданий мурастарына аяр мамиле жасоо компетенцияларын калыптандыруу.

–окуучуларда өткөндөгү жана азыркы учурдагы коомдун жана адамзаттын социалдык руханий жана адептик тажрыйбасына ой жүгүрттүү аркылуу окуучулардын баалуулук багыттарын жана ынанымдарын калыптандыруу.

Ийримдин аталышы: Жолы жарғыза

Ийримдин жетекчisi: Боронғай үшкү Жапуаджек

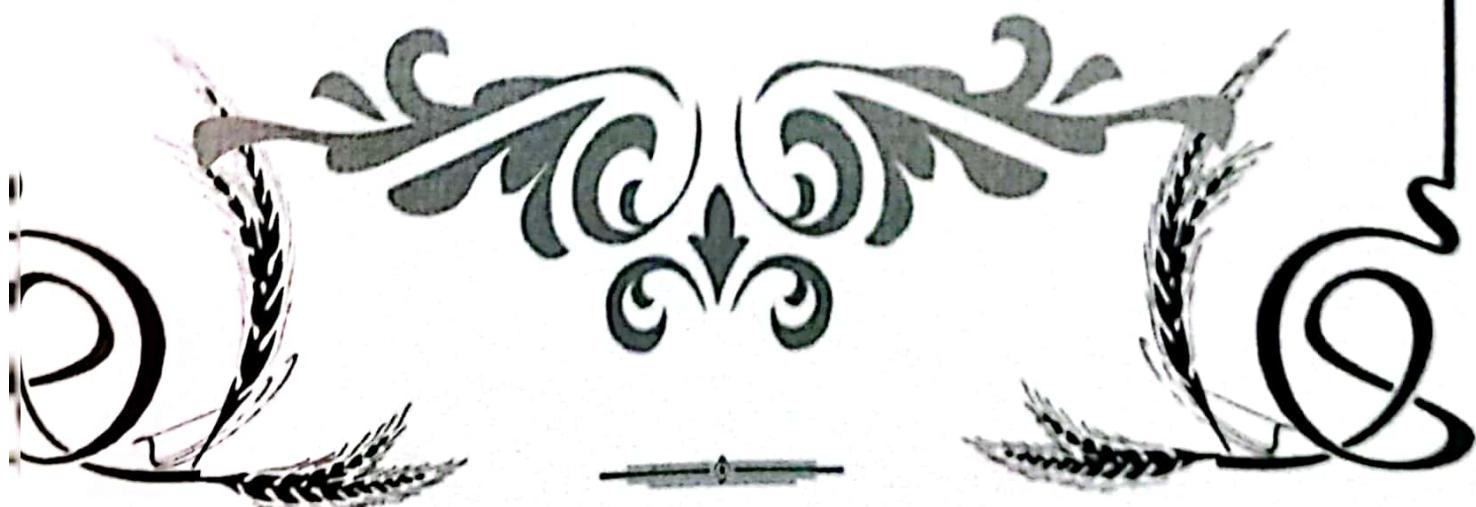
Ийримдин торайымы (торагасы): Диңурасында сейіл

Орун басарлары:

Коомлук иштер боюнча: Жастарбасында жастеген

Маданий иштер боюнча: Ақжарасында Ақжарасы

Маалымат иштер боюнча: Есірудасында Берлесем

Тарых ийриминин мүчөлөрү жөнүндө
маалымат
2022-2023- окуу жылы

№	Окуучунун аты жөнү	Классы	Туулган күнү,	Ийрим класс
1	Нұрғасынова Замира	11	19.01.2003	
2	Рахимжанова Есепке	90	06.07.2006	
3	Ахметбекова Айдана	10	11.11.2006	
4	Аманжолбекова Аида	9	21.04.2008	
5	Жанашынова Фатисек	8	19.10.2007	
6	Жемирзикев Борис	8	02.10.2008	
7	Дүркінбекова Жомакай	7	09.05.2009	
8	Бекбужанова Жомона	7	11.04.2009	
9	Есімбекова Зершат	7	18.02.2009	
10	Бұжатова Айтурғаз	7	02.04.2009	
11	Зулатжанова Айса	7	29.07.2009	
12	Жанашынова Зейнап	7	30.04.2009	
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				
25				
26				
27				
28				
29				
30				
31				
32				
33				
34				
35				

Ийримдин жетекчisi: _____ / _____.

1-багыт. Тарых илими жөнүндө түшүнүк

№	Аткарылүүчү иштин мазмунуу	Өтүлгөн күнү
1	Тарых илими жөнүндө жалпы түшүнүк	13.09
2	Тарых илиминин тарбиялык максаты	14.09
3	Тарых илимине жардамчы илимдер	19.09

2-багыт: Тест менен иштөө

4	5-6-класс кыргызстан тарых боюнча тест менен иштөө	21/26
5	7-8-класс кыргызстан тарых боюнча тест менен иштөө	28.09
6	9-класс кыргызстан тарых боюнча тест менен иштөө	04.10
7	10-класс кыргызстан тарых боюнча тест менен иштөө	07.10
8	11-класс кыргызстан тарых боюнча тест менен иштөө	11/13
9	6-класс дүйнө тарых боюнча тест менен иштөө	18/20
10	7-8-класс дүйнө тарых боюнча тест менен иштөө	25.10
11	9-класс дүйнө тарых боюнча тест менен иштөө	27.10
12	10-класс дүйнө тарых боюнча тест менен иштөө	01.11.
13	11-класс дүйнө тарых боюнча тест менен иштөө	04.11
14	Тест менен иштөө ОРТ онлайн тест	08/11

3-Багыт: Терминдер менен иштөө

15	7-класс терминдер менен иштөө	15/14
16	9-класс терминдер менен иштөө	22/25
17	9-класс дүйнө тарых терминдер менен иштөө	29.11
18	Кыргызстан тарых боюнча терминдер	02/06

4-багыт: Текст менен иштөө

19	«Алардын эрдиги Кыргызстандыктардын жүрөгүндө кылымдар бою сакталат» И.В.Панфилов	09/12
----	---	-------

20	<i>Мамлекеттүүлүктүү бекемдөө</i>
21	<i>Кокон хандыгынын тарыхы жана түптөлүшү</i>
22	<i>Нүзүп аталык жана Кокон хандыгы</i>
23	<i>Кокон хандыгындагы Абдрахман автабачынын орду</i>
24	<i>1941-1945 -жж «Улуу ата Мекендиң согуш»</i>
25	<i>Кыргызстандык жоокерлердин Улуу Ата-Мекендиң согуштагы эрдиктери</i>
26	
27	<i>9-12-кылымдардагы архитектуралык эстеликттер</i>
28	<i>Кыргыздар монголдордун мезгилинде</i>
29	<i>Мухаммед Кыргыз-Кыргыздардын эмири</i>

5-Багыт: Кыргызстан тарыхындагы белгилүү инсандар менен иштөө

30	<i>Абдыкерим Сыдыков- улуттун лидери.</i>
31	<i>Боромбай бий коомдук-саясий ишмер</i>
32	<i>Курманжан датканын өрнөктүү өмүр жолу</i>
33	<i>Улуттук-боштондук көтөрүлүшүнө жана Уркүн</i>
34	<i>Атаке баатыр Тынай уулу</i>
35	<i>Тайлак баатыр</i>
36	<i>Абдықадыр Орозбековго 130 жыл</i>
37	<i>Ормон хан</i>
38	<i>Шырдақбек</i>
39	<i>И.Раззаков</i>

6-Багыт: документтүү материалдар менен иштөө